

Din Nästa

TIDNING FÖR GÖTEBORGS RÄDDNINGSMISSION • NR 3 • 2001

*Hem ljuva hem ljuva hem ljuva
ljuva hem ljuva hem ljuva Hem ljuva
ljuva hem ljuva hem ljuva hem ljuva
hem ljuva hem ljuva hem ljuva hem*

**Nya idéer
i kampen mot
hemlösheten**

**Efterlyses
– socialt ansvar i bostadspolitiken**

*ljuva Hem? ljuva hem ljuva hem ljuva
ljuva hem ljuva hem ljuva hem ljuva
ljuva hem ljuva hem ljuva hem ljuva
hem ljuva hem ljuva Hem ljuva hem*

Bo Eriksson, biträdande direktor på Räddningsmissionen

Hemlös, hjälplös, värdelös?

Inga uteliggare i Göteborg när år 2002 är slut.
Det är politikernas så kallade nollvision, och på olika sätt bedrivs nu arbetet för att förverkliga den.

DE FRIVILLIGA organisationerna har under många år tagit ett stort ansvar för gruppen hemlösa. Samhällets skyddsnät som normalt skall ge hjälp och stöd har visat sig otillräckligt eller svårt att nå för dessa de mest utsatta. För många av de så kallade uteliggarna har våra organisationers arbete räddat liv och utgjort den enda mänskliga kontaktytan utanför deras grupp.

Inom Göteborgs frivilligorganisationer med kyrklig anknytning insåg vi tidigt att det fanns bristande kunskap om den här gruppens situation och även hur många de var. Därför genomförde vi hösten-vintern 99-00 en kartläggning och intervjuundersökning. Omkring 140 personer identifierades och av dem intervjuades 56*. Undersökningen kom att kallas Livsrum.

DE SVAR VI FICK i intervjuerna har stimulerat oss till att arbeta vidare med frågor om förhållningssätt och metoder. För min egen del tvingades jag självkritiskt granska mitt förhållningssätt i arbetet med de hemlösa. Har vi underskattat de enskildas resurser och kapacitet och låtit det prägla våra insatser? Är våra hjälpinsatser så utformade att de kan verka konserverande i stället för att vara upplyftande och rehabiliterande? Ställer vi för stora krav i början som omöjliggör att en förändringsprocess kan starta? Kan vi förändra arbetssätt

och former så att det bättre motsvarar deras behov och leder till upprättelse och människovärdiga levnadsförhållanden?

DESSA FRÅGOR OCH TANKAR vill vi på Göteborgs Räddningsmission ha med oss när vi nu "visionerar" och planerar för vårt framtida arbete för de hemlösa. I detta nummer av Din Nästa får du möta Helge Johansson och Dick Fält som brinner för att pröva nya vägar genom att utveckla verksamheter med större öppenhet mot de hemlösa själva och deras tankar och önskemål. Vi har också träffat Ingrid Sahlin som forskat länge om hemlöshet. Hon kommer ofta på kollisionskurs med vedertagna uppfattningar och metoder när hon hävdar att bostad bör vara en rättighet.

VI VET ATT DET FINNS många hinder på vägen. Både synsätt och brist på resurser kan vara sådana hinder. Men vi vill gå vidare och med all den kreativitet vi kan uppbringa arbeta för att de mest utsatta får den hjälp och det stöd de behöver. Och som utgångspunkt i detta arbete kommer vi alltid hävda att alla människor har samma värde oavsett vilken situation de befinner sig i.

** Resultatet finns i en rapport; Hemlösheten i Göteborg – Expertutlåtande av stadens uteliggare, som kan rekvideras från Göteborgs Räddningsmission.*

Din Nästa

är Göteborgs Räddningsmissions tidning.
Den utkommer med fyra nummer per år.

GÖTEBORGS RÄDDNINGSMISSION

är en ideell förening som sedan 50-talet bedrivit socialt arbete på kristen grund i Göteborg. Räddningsmissionen samverkar med 23 församlingar i göteborgsområdet och ingår i Hela Människan, rikstäckande nätverk för socialt arbete på kristen grund.

Adress

Vasagatan 14
411 24 Göteborg

Telefon

031-701 41 80

Fax

031-701 41 88

E-post

foreningen@raddningsmissionen.org

Ansvarig utgivare

Carl-Erik Ångerheim, 031-701 41 81
ce.angerheim@raddningsmissionen.org

Redaktion

Helena Lind, 031-701 41 83,
h.lind@raddningsmissionen.org
Therese Olsson, tess_1@hotmail.com
Malin Sonnsjö Lönegren
malinlonnegren@yahoo.se
Peter Carlsson
kjhkhkhkjkhkhkhkj@mhjkhkhkh

Prenumeration

Det kostar ingenting att få
Din Nästa hem i brevlådan.
Hjälp oss gärna att sprida tidningen.

Sänd gärna

bidrag i form av text eller bild, vi ansvarar
dock inte för ej beställt material.

Omslagsfoto

Patrik Lind

På bilden syns Dick Fäldt på sin arbets-
plats; gator och torg i Göteborg.

Det kom ett brev

Till Per-Inge, vår ängel på jorden...

..."Bara en sak Gud, på mitt hjärta. Jag vill komma helt nära dig nu"...

Ytterligare en sång poppar upp i mitt huvud. De finns i mitt minne, men långt ner så de få grävas fram.

Sitter i häktet i Borås, blir kvar ett par veckor men det är okey.

Det blev ett nödstopp som behövdes i mitt liv nu.

Ville bara dela med mig av mina tankar.

Och jag tänker på dig... Du är för mig och många andra en blomma i asfalten, ett ljus i mörkret och en tröst i nöden.

Tack Gud för dig, Per-Inge. Du är en välsignelse för de flesta av oss.

Hoppas du får ork och kraft att fortsätta, jag förstår att det inte är lätt ens för dig.

Kram på dig Per-Inge, och krama de andra...

Anki

(heter egentligen något annat)

*Per-Inge Höglund förestår
Räddningsmissionens Kafé på Vasagatan.
Där kostar tre smörgåsar och kaffe 5 kronor.*

Sinnesrogudstjänst

Följande tisdagar 19.00. Fika från 18.00

- 4/9 Betlehems kyrkan
- 11/9 Tabernaklet
- 25/9 Betlehems kyrkan
- 9/10 Tabernaklet
- 16/10 Betlehems kyrkan
- 6/11 Betlehems kyrkan
- 13/11 Tabernaklet
- 27/11 Betlehems kyrkan
- 11/12 Tabernaklet
- 18/12 Betlehems kyrkan

Ännu en drogfri dag

Robert måste välja livet om och om igen.

Text och foto: Malin Sonnsjö Lönegren

Källarskrubbar, gamla bilar och tvättstugor varvat med överlevnadsdygn på HögsBo. Det var Robert Johanssons liv under tre år som hemlös missbrukare i Göteborg. Han har åkt ut och in på behandlingshem, fängelse, fylleceller, häkten och tre gånger har han tvångsomhändertagits. Nu är han 30 år och efter att ha missbrukat i halva sitt liv är han på god väg mot en drogfri tillvaro.

- Det är inte frivilligt, säger Robert. Mitt val är mellan att knarka ihjäl mig eller bli drogfri. Det är ju inget val, då är det inte frivilligt.

Som elvaåring sniffade han lim, sedan blev det alkohol och narkotika. Han jobbade länge som chaufför, drev egen firma samtidigt som han knarkade och bodde i lastbilen. Äktenskapet pajade, skulderna växte, drogberoendet ökade. En dag brast en åder i hjärnan. Han opererades och redan dagen efter ingreppet, liggande i en sjukhussäng, var han påtänd. En ”kompis” hade kommit med narkotika till honom.

KRIMINALITET OCH DROGER hänger ihop, så också för Robert. Fyllecell och häkte varvades med livet som hemlös.

- Ibland nästan bad man om att få bli insydd för

att få vila. Mat och värme har jag Per-Inge på Räddningsmissionens Kafé att tacka för.

Robert är i Göteborg över dagen. Han är orolig över att träffa på gamla bekanta. Räddningsmissionens fik för hemlösa är öppet en trappa ned och från gården hörs sorl från gästernas röster. Gamla bekanta ur personalgruppen stannar till och hälsar på Robert, glatt överraskade över hans förvandling. När han lämnade Göteborg för ett halvår sedan vägde han 58 kilo. Nu väger han nästan 90 kilo.

DET VAR BLAND ANNAT genom Räddningsmissionens Kafé som Robert fick komma till HögsBo, akutboendet för hemlösa som drivs av Räddningsmissionen. Till och från, under två års tid, bodde han på hemmet. Sammanlagt i nästan nio månader.

- Jag förlorade tidsuppfattningen och det viktigaste var inte att ta sig till HögsBo för att ha någonstans att sova. Det primära var att ordna droger. Alltid droger, det var det enda som räknades. Ibland kom personalen och hämtade mig när jag var för dålig för att ta mig dit. De var mer som vänner, inte så institutionsaktiga. Nu förstår jag att de tänkte på mig till skillnad mot vad jag själv gjorde.

- Man tror att man ska klara sig själv och att det går att lura omgivningen. Det blir ett rätt-

hjul och så fort jag var på ett behandlingshem försökte jag hitta en anledning att ta mig därifrån. Man lever för att använda droger och använder droger för att leva, så var det. Jag var helt avstängd och struntade fullständigt i mig själv men jag skämdes ändå över hur skitig och trasig jag var; det var så man drog sig för att åka spårvagn.

Nu förstår jag att de tänkte på mig, till skillnad mot vad jag själv gjorde.

TILL SLUT HADE ROBERT BOTT för länge på HögsBo. Hans tillstånd förbättrades inte så slutligen ställde personalen på HögsBo och hans socialsekreterare honom inför ett val; antingen LVM eller behandlingshem. LVM är ett rött skynke för Robert. Förkortningen står för "Lagen om vård av missbrukare", men någon vård tycker inte Robert att det handlar om.

- Senast jag tvångsomhändertogs var vi 38 grava missbrukare på ett ställe. Folk var desperata efter droger, de drack upp min deodorant. Det enda livet kretsade kring var droger och att ta sig därifrån. Dessutom finns det hur mycket droger som helst på sådana ställen. För varje LVM har jag sjunkit djupare ned i destruktivitet och missbruk.

STÄLLD INFÖR ETT ULTIMATUM valde Robert det han själv ansåg vara det minst dåliga alternativet, Tolvums behandlingshem i Västergötland. När han kom dit hade han inga planer på att sluta med droger. Han tänkte vila och äta upp sig och sedan snabbt åka tillbaka till Göteborg, till hemlösheten, drogerna och kriminaliteten.

- Jag hade ingen tro på mig själv. Jag var helt säker på att det skulle bli samma visa, om och om igen. Jag var helt enkelt inte intresserad av att sluta droga.

Men något hände.

- Det klickade till i huvudet efter någon vecka.

Konsekvenserna, all tid det kostat mig; LVM, fängelse, en hjärnblödning.

Sedan den 28 februari är Robert drogfri. Nu måste han klara av ytterligare ett halvår som drogfri, den här gången utanför behandlingshemmet. Klarar han det får han körkortstillstånd och då väntar ett arbete på honom.

BOENDET ÄR EN ANNAN NÖT att knäcka. Robert har stora hyresskulder så något eget kontrakt är det inte tal om. Kanske kan han bo i en lägenhet som Räddningsmissionen står för men innan dess kan han inte lämna Tolvum.

- Jag vill ha ett normalt liv med arbete och bostad, som folk i allmänhet. Det handlar om att ta en dag i taget. På behandlingshemmet får man tips om hur man ska hålla sig drogfri, men jobbet, att verkligen hålla sig drogfri, det får man klara av själv. Varje morgon tar jag ett beslut; idag ska jag vara drogfri, i morgon vet jag ingenting om.

Ärr. Robert har varit nära döden flera gånger. Efter en operation i hjärnan var han påtänd redan nästa dag.

rum

att leva

UPPRIKTIGHET, EFTER-TANKE, KÄRLEK

Den enskilda människan som utgångspunkt för allt som görs. Det vill Helge Johansson ha som ledstjärna i arbetet med Livsrum, vars syfte är att hitta bostäder till hemlösa i Göteborg. Men om en människas situation ska förändras, måste hon själv vara aktiv och verkligt delaktig i processen.

- Det värsta som finns är att vara offer för ett skeende, säger han.

Helge Johansson är femtionio år och har hunnit med en hel del under sitt liv så här långt. Mycket av det har handlat om att dra igång nya saker.

- Det har varit mitt yrkesliv att starta verksamheter, säger han.

Ett sådant liv tar på krafterna och flera gånger har han sagt till sig själv: Aldrig mer. Men samtidigt är det som om utmaningen tjusar när ingenting är givet och allt är upp till den egna kreativiteten.

Det uppdrag arbetet i Livsrum går ut på beskriver Helge som "att vara med och genomföra Göteborgs stads nollvision". Uppgiften är inte enkel, men hans många erfarenheter av olika slags pionjärprojekt gör att han inte ser den som omöjlig.

- Det skrämmer mig inte så mycket, det här uppdraget, säger han. Det handlar om vanliga människor, som av olika skäl hamnat i den här situationen.

Ett skäl till att han tror på framgång för Livsrum är att man vågar tänka nytt.

- Vi måste revidera en del uppfattningar, säger han.

NAKNA MÖTEN OCH FÖRTROENDE

När Dick Fäldt började som volontär på Räddningsmissionen för ett par år sedan blev skillnaden tydlig mellan mötena där och de möten som skedde i reklamvärlden, som varit hans värld fram till dess.

- Reklamvärlden lever på att bygga bilder och fasader, men på Räddningsmissionens café mötte jag rivna fasader i öppna och nakna samtal med gästerna där. Det gick att tala och också själv bli berörd rätt in i hjärtat, säger han.

Sedan den 10 juni är Dick Fäldt anställd för att i halva sin tjänst arbeta med det som kallas Livsrum och som handlar om att tillsammans med andra organisationer hitta boendeformer för Göteborgs hemlösa. På den andra halvtiden finns Dick på HögsBo, Räddningsmissionens

tillfälliga boende för hemlösa i Högsbo industriområde. Några vattentäta skott mellan de två delarna finns inte, menar han.

- Ett problem i Livsrum har varit att hitta mötesplatser, säger Dick, som tycker att HögsBo fungerar utmärkt som en sådan.

- Här på HögsBo kan man samtala, fundera på förändringar och framtid.

Händer tillsammans

En kväll för ett par år sedan. Dick har besökt en av sin reklambyrås kunder. Han och hans flickvän promenerar Vasagatan bort för att titta efter om Röda Korset finns där, de har funderat över att engagera sig i någonting. När de kommer till Räddningsmissionens adress, Vasagatan 14, får de syn på skylten med de två händerna som håller i varandra. De går in på caféet - och blir kvar som volontärer.

Det senaste året har Dick gått en utbildning i

En gård på landet i Räddningsmissionens regi, det är Helges vision. Att vara med djur är läkande för människor, säger Helge.

Ett exempel på det är att det synsätt som tidigare närmast varit självklart - nykterhet först, bostad sedan - måste ändras. Helges alternativ är bostad, med tydliga regler, men på ett tidigare stadium i processen, och utifrån det förändringar i livet.

Eftertanke - sedan ny ansats

Helge har arbetat hela sommaren fram till slutet av augusti. Den andra halvan av hans tjänst handlar om ansvar för Räddningsmissionens fastighet på Vasagatan. Där har man under juli månad flyttat kontoret till andra våningen. Allt skulle vara klart så att personalen kunde börja jobba i sina nya lokaler när de kom tillbaks efter semestern.

När Helge nu går på semester ska han bland annat fundera över vad arbetet i Livsrum innebä-

rit hittills.

Sedan kan jag svara på vad jag ska göra härnäst, säger han.

Det tycks vara något grundläggande för Helge

Johansson; att människan ska finnas med

aktivt, deltagande i det som sker. Det gäller både honom själv privat, och de människor han arbetar med.

- Man ska stå bakom sina beslut, det värsta som finns är att vara offer för ett skeende, säger han.

Precis som Dick Fäldt (se artikel nedan) talar

Nordhemsklinikens regi, med föreläsningar och undervisning två dagar i veckan och praktik tre dagar i veckan. Utbildningen har gett honom kunskaper för att kunna arbeta som informatör och motivatör i missbrukssammanhang. Praktiken har han gjort på Räddningsmissionen. Så anställningen från den 10 juni är egentligen bara en ny etikett på ett engagemang som redan funnits en tid.

Förfrågan om att arbeta med Livsrum fick Dick redan i januari. Den första tiden innebar mycket fältarbete, att vara på stan, skapa kontakter och förtroende. I februari-mars startades Café Trappaner som ett direkt svar på önskemål från hemlösa människor i Göteborg. Dick tillbringar en natt i veckan där.

Inga märkvärdigheter

Fördelningen av arbetet i Livsrum mellan Dick och Helge Johansson (se artikel ovan) innebär

att Dick har det mesta av de direkta kontakterna med dem som behöver någonstans att bo. Syftet med arbetet är att de hemlösas önskemål om boende ska vara vägledande och Dicks erfarenhet är att önskemålen ofta är enkla och realistiska.

- Någon vill ha en etta i ett vanligt hus, någon skulle vilja bo utanför stan för att inte vara för nära sina gamla kontakter, någon vill hellre bo i kollektiv, säger Dick. Varje enskild måste bemötas som just en enskild människa, inte som en del i en grupp.

- Vårt arbete handlar mycket om att förstå var personen befinner sig nu och finna vägar

Rätt plats. Med trygg tillförsikt och entusiasm kliver Dick Fäldt in i sitt nya arbete med hemlösa och missbrukare. Reklamvärlden har han lämnat bakom sig.

Helge om vikten av att utgå från den enskilda människan. Och den som är hemlös måste själv vara aktiv, vara med när hans eller hennes bostadssituation löses. I arbetet ska ingå krav på den enskildes egen insats - det är att tillskriva honom identitet, menar Helge. Han tror och hoppas att det leder till att människan känner "jag finns, någon räknar med mig".

Uppriktighet kan skaka om

Helge är inte rädd för att ställa krav och vara tydlig. Det hör till hans livsfilosofi i privatlivet, men har dessutom kommit att bli något av en metod i möten med människor. Tydlighet tror han kan skaka om och väcka den han talar med. - Jag vill chocka med min uppriktighet, säger han.

Samtidigt utstrålar Helge en omsorg och en

vidare utifrån det, säger Dick.

Till det nya tänkande som Dick menar måste till hör att en egen bostad inte ska ses som en morot den hemlöse kan få del av om han håller sig nykter en period eller liknande. Självklart ska det finnas regler kring boendet, men bostaden är en viktig bas för livet. Utifrån den kan positiva förändringar börja ske.

Ser stora möjligheter

Livsrum-arbetet går nu vidare med fortsatt förtroendearbete, genom fältarbete och på nattcaféet. Under hösten hoppas man också komma till det stadium där man rent konkret lyckas hitta boendialternativ. Det kräver massor av kontakter och villighet att pröva helt nya vägar, eftersom det idag bokstavligen inte finns några lediga lägenheter i Göteborg. Men Dick tror på sin egen och andras kreativitet och menar att frivilligorganisationer som Räddnings-

människokärlek. Livet med mängder av möten med människor har påverkat honom på djupet. - Man kommer till en ödmjuk inställning efter att ha arbetat med människor en tid - det finns inga supermänniskor, säger han.

På gång

Just nu arbetar vi med att utveckla vårt jour och korttidsboende i Högsbo, att bedriva uppsökande arbete på gator och torg, att i daglig och nattlig kontakt med de hemlösa i vårt Kafé på Vasagatan och på nattkafé "Trappaner" skapa relationer och göra olika stödsatser. Vi söker också efter lägenheter och har idéer om att kunna bygga några små hus på lämpliga ställen. Vi har tankar om ett "socialt bostadsbolag", med hus där den som inte får kontrakt på den öppna bostadsmarknaden skulle ha företräde. En dröm som vi har vissa förhoppningar om att kunna förverkliga är en gård där vi vill utveckla både boendialternativ och meningsfulla riktiga arbetsuppgifter.

missionen har särskilt stora möjligheter genom att de kan arbeta friare än myndigheter.

- Det fina är att man får jobba fritt, att hjärtat och kärleken får vara kreativa, säger Dick.

Han är positiv inför möjligheterna att kunna göra något bra tillsammans med många av Göteborgs hemlösa i Livsrum och ser inga enorma problem framför sig.

- Nej, egentligen inte. Det finns så mycket goda idéer och tankar, säger Dick.

Roland helt kort

Ålder: 50 år

Bor: i Sunningen i Uddevalla

Familj: Hustru Marianne, sönerna Carl och Marcus

Tidigare: Sjungit runt om i Sverige sedan 1974, jobbat som musiklärare

Aktuellt: CD-boxen Milstolpar som innehåller 50 av Rolands bästa sånger. Ny roll som informatör för Göteborgs Räddningsmission.

Vill du boka Roland Utbult till din kyrka eller arbetsplats?

Kontakta Räddningsmissionen på 031-701 41 80 eller foreningen@raddningsmissionen.org.

Besök gärna www.utbult.se!

Roland i ny roll

Text: Helena Lind

Foto: Henrik Ottosson

ROLAND UTBULT har under 25 års tid skrivit sånger som påverkat en hel generation och som sjungs av solister och körer över hela Skandinavien. Han har samarbetat med Oslo Gospel Choir, Philip Bailey, Sissel Kyrkjebö, Andrae Crouch, Per-Erik Hallin, Janne Schaffer, Sveriges Radios Symfoniorkester och en rad andra. På senare år har han medverkat flitigt i den populära TV-serien "Minns du sången".

I HÖST möter vi Roland Utbult i en ny roll. Som informatör för Göteborgs Räddningsmission blir hans uppdrag att med hjälp av sång och musik berätta om Räddningsmissionens arbete. -Socialt arbete har alltid legat mig varmt om hjärtat, säger Roland. Jag har svårt för sammanhang där människor värderas olika.

Respekten för varje människa sitter djupt.

Förmågan att sätta sig in i andra människors situation är något som också kommer till uttryck i Rolands sånger som ofta lyckas formulera något som många känner.

-Musik handlar om humanism, säger Roland. Det är att tala från hjärta till hjärta.

Roland tror att han i sin nya roll kommer att arbeta mest med kyrkor och olika företags-sammanhang. Det handlar om att berätta vad Räddningsmissionen gör men också om att samla in pengar till det sociala arbetet. Konceptet ger en spännande och angelägen inblick i hur Räddningsmissionen förverkligar kyrkans diakonala uppdrag genom att finnas till för de allra mest utsatta. Allt inramat av Roland Utbults välkända sånger.

Forskare slåss för hemlösas rätt

Text: Malin Sonnsjö Lönegren

Bild: Charlotta Erixon

Alla har rätt till en egen lägenhet med eget kontrakt. Om man missköter sig ska man inte hamna på gatan eller vara hänvisad till härbärgen. Det menar Ingrid Sahlin, sociolog och forskare vid Göteborgs universitet.

HÅRDA KRAV. - De hemlösa är inte en särskild folkgrupp. Varför förväntar man sig att de gladeligen delar toalett med 10-20 andra? Ingrid Sahlin ställer frågan därför att hon anser att idén med ofrivilligt kollektivt boende, härbärgen och olika former av alternativboende är dömd att misslyckas.

- Vad begär man egentligen av dessa människor? Det är jättehårda krav på skötsamhet innan ett eget bostadskontrakt kan blir verklighet och hela tiden buntas de hemlösa ihop med människor de inte själva valt.

Reglerna för kommunens alternativboende är hårda. De boende måste sköta sig, till "150 procent", för att övertyga hyresvärdar och det kan ändå ta fem till sex år innan ett eget kontrakt blir verklighet.

Som det är nu måste de hemlösa visa att de klarar av att vara drogfria. De får inte ta hem nattgäster och de står ständigt inför hotet om att förlora sin lägenhet, och därmed möjligheten att på sikt få ett eget kontrakt. Många orkar inte med eller klarar inte av kraven. De slängs ut, får börja om från början och meritlistan har blivit

ännu sämre.

ANSVAR SAKNAS. Under 1990-talet har välfärds-systemet förändrats, nedmonterats menar en del. Tiden då de kommunala bostadsbolagen tog ett socialt ansvar är förbi. Nu handlar det om att konkurrera med privata hyresvärdar och det gör man inte genom att erbjuda lägenheter till dem som av högst varierande skäl hamnat utanför bostadsmarknaden. Ingrid Sahlin, som arbetat som socialsekreterare i 13 år, menar att det saknas bostadspolitiska perspektiv när man talar om hemlösa.

- Som socialarbetare ser man var problemen finns. All den kunskapen borde gå att använda i samhällsplaneringen, men så görs inte. Det saknas faktiskt helt bostadspolitiska aspekter på hemlösheten. Att erbjuda riktiga bostäder med vanliga kontrakt är både en billigare och värdigare lösning på bostadslösheten.

ISBERG. Fokus ligger på de synligt hemlösa, uteliggarna, men som Ingrid Sahlin ser det börjar hemlöshetsspiralen långt tidigare. Hon beskriver det som ett stort system där uteliggarna bara är toppen på isberget. Det finns många

Hem ljuva hem ljuva hem ljuva
ljuva hem ljuva hem ljuva hem Hem ljuva hem
ljuva hem ljuva hem ljuva hem ljuva hem
a hem ljuva hem ljuva hem ljuva hem ljuva
ljuva Hem? ljuva hem ljuva hem ljuva hem
ljuva hem ljuva hem ljuva hem ljuva hem ljuva?
ljuva hem ljuva hem ljuva hem ljuva hem ljuva.
hem ljuva hem ljuva Hem ljuva hem

som lever i kappsäck, hos släktingar, vänner och bekanta, under flera år. Ibland har det hela startat med en skilsmässa, eller med att man lämnat föräldrahemmet för arbete eller studier i en annan stad. Ibland har man inte kunnat betala hyran och blivit vräkt. Att man förblir hemlös beror framför allt på arbetslöshet och skulder och kanske en tidigare vräkningsdom. Ibland har missbruksproblem eller psykiska problem bidragit till att man förlorat sin bostad men droger och psykisk ohälsa kan också följa i spåren av bostadslösheten.

MAKT ELLER STÖD. Ingrid Sahlin påpekar att socialtjänsten inte längre tillräckligt tydligt skiljer på maktutövning och stödjande funktioner. Att det har blivit en antingen-eller-situation: antingen får man bostad med tillsyn, eller också får man vara utan både bostad och stöd.

- Tendensen inom socialen är att den mer betonar sin kontrollfunktion. Varför inte erbjuda boendestöd oavsett om en person har eget kontrakt eller ej? Nu innebär det en rättsosäkerhet att det är samma personer och institutioner som ska ge stöd och kontrollera hur man sköter bostaden. Man vänder sig ju inte till sin hyresvärd för att få hjälp med sina problem.

**MEN OM NÅGON VERKLIGEN STÖR
SINA GRANNAR?**

- Människor är inte störiga av naturen. De kan vara det i vissa perioder av sitt liv och i vissa situationer. En viss grad av missbruk behöver inte höras eller störa grannar. Den

Brant trappa. Det är för svårt att få ett eget boende genom kommunernas Altbo-system, menar Ingrid Sahlin, forskare som efterlyser en ny bostadspolitik.

som har någonstans att bo blir inte liggande i sin egen trappuppgång. Många kan sköta sitt festande borta och rätar upp sina liv när de får egen bostad. Konkret kan man till exempel bygga bort lyhördhet. Den som vill undvika besök av kompisar kanske inte vill bo på nedre botten, utan några trappor upp där det finns portkod. Man kan använda kvartersvärdar som medlar vid konflikter och man ska blanda olika sorters människor. Områden med blandad befolkning skapar större tolerans.

- Många hyresvärdar menar att det är ett större problem med till exempel senildementa människor men ingen skulle komma på tanken att kasta ut dem på gatan. Samma sak gäller barnfamiljer. En barnfamilj ställs sällan på gatan även om de inte betalar hyran i tid. Däremot är det okej att vräka en 40-årig missbrukare. Det finns många fördomar och grumliga föreställningar om att missbrukarna inte har samma rättigheter eller samma värde som andra. De allra flesta vräks på grund av hyresskulder, men människor som är fattiga är inte mer störande än andra.

BOSTADSPOLITIKEN och de kommunala bostadsbolagens sociala ansvar återkommer Ingrid Sahlin till gång på gång. Förutom en bostadsförmedling där de som har det allra sämst ska få förtur anser hon att allmännyttan bör förändras. Det är upp till en kommuns politiskastyre att besluta hur allmännyttan ska fungera.

- Allmännyttan tar idag inget socialt ansvar. Nu

är det så att om en person missköter sig och förlorar en allmännyttig bostad så får den personen ingen kommunal lägenhet på någon annan plats i Sverige. Det är en slags trust. En metod som tycks fungera är att ge hyresvärderna en hyresgaranti. Men många kommuner vill inte göra så. Det anses vara för "kravlöst" för klienten. Man vill hellre använda sig av andrahandskontrakt och låta ett framtida förstahandskontrakt fungera som motiv för skötsamhet. Ett annat problem är att kommunala bostadsbolag inte vill lämna sina bostäder till en bostadsförmedling om inte de privata värdarna gör det - och det finns ingen politisk vilja att alls ställa krav på privata fastighetsägare.

RÄTT ATT BO. Synen på bostaden som social rättighet har förändrats under de decennier Ingrid Sahlin har studerat fenomenet bostadslöshet. Nu betonas istället att bostaden är hyresvärdens egendom. Sahlin menar att det visst finns hemlösa som behöver vård men att de också behöver en bostad. En egen bostad som finns där när de kommer tillbaka från en vårdperiod. Det ska gå att få tillfällig hjälp eller vård på en institution och samtidigt hjälp med hyran så att det finns en bostad att komma tillbaka till.

- Nu anser man att människor behöver vård och i princip ska vara friska för att klara av att bo själva. För tio-tjugo år sedan ansåg man att bostaden var ännu viktigare om man dessutom hade andra problem. I en del länder får de som är "sårbara" och som har de sämsta inkomsterna förtur till offentligägda bostäder. Man kanske inte ska ha rätt till en specifik bostad men om man blir vräkt ska man ha rätt till en ny bostad. Krav på skötsamhet måste kanske finnas, men man borde inte kunna ställa människor på gatan om de inte klarar av kraven.

Hål

GÖTEBORGS RÄDDNINGSMISSION

Vasagatan 14, 411 24 Göteborg
Växel 031-701 41 80
Direktor Carl-Erik Ångerheim
031-701 41 81
Fax 031-701 41 88

Fjärde Våningen

Vasagatan 14, 411 24 Göteborg
Tel. 031-701 41 95

Tredje Våningen

Vasagatan 14, 411 24 Göteborg
Tel. 031-701 41 90

Bellmansgatans Gruppboende

Bellmansg. 13, 411 28 Göteborg
Tel. 031-701 41 93

Agora

Vasagatan 14, 411 24 Göteborg
Tel. 031-711 63 70

Solrosen

Nedre Fogelbergsgatan 3
411 28 Göteborg
Tel. 031-701 73 80

Kompassen

Djurgårdsg. 17B, 414 62 Göteborg
Tel. 031-85 13 59
Fax 031-145633

HögsBo

Gruvg.1, 421 39 Västra Frölunda
Tel. 031-47 39 50

Hallegatan

Hallegatan 6, 417 02 Göteborg
Tel. 031-23 34 70

Ingången

Rosmaring. 53, 424 47 Angered
Tel. 031-331 39 20

Vi tackar våra företagsvänner!

Allbröd Tevenius AB
Partihallarna, Göteborg

Almås ICA Livs
Lindome

ANR
Göteborg

Bilexa i Göteborg AB

DocuSys
Göteborg

Donsö Fiskeredskap
& Skeppsfurnering

Dufwa Ledarskap AB
Göteborg

FilmCentrum Väst

Gillis Edman
Begravningsbyrå
Göteborg

GF Konsult Göteborg

Gråbo-Bagar'n
Gråbo

Göteborgs-Posten

Götes Fisk AB
Fiskhamnen, Göteborg

Institutet för kvalitets-
utveckling- SIQ
Göteborg

Jakobsdals Charkuteri
Göteborg

Ivan Lindberg & Co
Partner for
textilebusiness
Göteborg

Evald Lindqvist
Homeopati och
naturmedicin
Göteborg

Majornas CopyPrint AB
Göteborg

Metro
Göteborg

Nyman & Schultz AB
Göteborg

Pååls Bageri AB
Göteborg

Rix FM, Göteborg

SDR Svensk Direktreklam
Göteborg

Spårvägens Trafikreklam
Göteborg

Stjernmattor
Herrljunga

Tärntank Rederi AB
Donsö

TV 4 Göteborg

Wallenstam Byggnads AB
Göteborg

Wetters Polkagriskokeri
Gränna

Yngves Livs
Donsö

Åkes Hönökaka
Torslanda

Älvtank HB
Donsö

Öijared Country Club
Floda

Vill ditt företag också stödja Räddningsmissionens arbete?

Som Räddningsmissionens affärsvän kan ditt företag stödja enskilda verksamheter eller projekt eller Göteborgs Räddningsmission som helhet för längre eller kortare tid. Tillsammans utformar vi ett avtal utifrån intressen och önskemål. Vi tar gärna emot varor eller tjänster ur företagets sortiment. Bröd, blommor, laserskrivare, möbler, hantverkshjälp och bussar. Allt kan komma till användning. Kontakta Lars Hellqvist, telefon 031-701 41 94.

Hål

Så här kan du hjälpa

Det finns många sätt att stödja Räddningsmissionens arbete.

AUTOGIRO. Nu finns möjlighet att istället för inbetalningskort varje månad välja autogiro. Efter ditt medgivande sätts din gåva in genom automatisk överföring från bankkonto, personkonto eller postgiro-konto. Om du vill veta mer kontakta Helena Lind, telefon 031-701 41 83.

SPARA I ELDSJÄL och stöd Räddningsmissionen! Om du vill veta mer om vad det innebär att fonspara i Eldsjäl och samtidigt ge en gåva, ring Helena Lind, telefon 031-701 41 83.

GRATULATION. Vill du uppvakta en god vän på födelsedagen eller hedra minnet av någon som gått bort är du välkommen att istället för blommor eller presenter sända en gåva till Räddningsmissionens hjälparbete. Skriv på talongen namn och adress till den du vill komma ihåg så sänder vi ett gratulationskort eller minnesblad.

TESTAMENTSGÅVA. En del av Räddningsmissionens givare skriver också sitt testamente till förmån för vårt hjälparbete. Du kan testamentera pengar, lösöre eller annan egendom. Räddningsmissionen betalar inte arvsskatt. Närmare upplysningar: direktor Carl-Erik Ängerheim, telefon 031-701 41 81.

TIPSA DIN ARBETSGIVARE! Vi har plats för fler annonsörer. Nu finns även möjlighet att bli Räddningsmissionens affärsvän. Se sidan 15.

VÄLKOMMEN HIT! Som volontär inom Räddningsmissionen utträttar du något viktigt samtidigt som du får mycket tillbaka. Arbetsuppgifterna är många och angelägna. Vår volontärutbildning ger en grund att stå på.

